

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Center za
izobraževanje
in usposabljanje
2008

DELAVNICE ZA STARŠE IN OTROKE OSNOVNIH ŠOL ZA LETO 2018

- Učenje na pamet
- Predpisalne spretnosti
- Od poslušanja do branja
- Od igranja do branja
- Drugačnost bogati

Izvajalka:

Mag. Milena Pačnik, prof. def.

UČENJE NA PAMET

Cilj:

- Starši se naučijo strategije učenja poštevanke
- Naučijo se tehnike podpor pri učenju poštevanke
- Spoznajo obstoječe pripomočke za učenje poštevanke
- Uporabijo didaktične pripomočke za učenje poštevanke

STRATEGIJA UČENJA POŠTEVANKE:

1. UČENEC SI NASTAVI POŠTEVANKO PO VRSTI.
2. PREBERE POŠTEVANKO PO VRSTI.
3. SE OBRNE »K STENI« IN POVE POŠTEVANKO PO VRSTI.
4. PREBERE VEČKRATNIKE PO VRSTI.
5. SE OBRNE »K STENI« IN POVE VEČKRATNIKE PO VRSTI.
6. POMEŠATE RAČUNE IN SPRAŠUJETE MEŠANO (OTROK POVE LE REZULTAT).
7. UTRJUJE POŠTEVANKO NA RAZLIČNE NAČINE.

UČENJE IN UTRJEVANJE VEČ POŠTEVANK:

- UČENJE PRVE POŠTEVANKE PO VRSTI
- UČENJE VEČKRATNIKOV
- UČENJE PRVE POŠTEVANKE MEŠANO
- UČENJE DRUGE POŠTEVANKE PO VRSTI
- UČENJE VEČKRATNIKOV
- UČENJE DRUGE POŠTEVANKE MEŠANO
- UTRJEVANJE PRVE IN DRUGE POŠTEVANKE MEŠANO
- OBRAČANJE (uporaba podatka prve poštevanke v obrnjeni obliki druge poštevanke: npr. 2×5 in 5×2)

PODPORA PRI POŠTEVANKI:

- SEŠTEVANJE, ODŠTEVANJE OD ZNANEGA ŠTEVILA (npr. $5 \times 7 = 35$, $6 \times 7 = 35 + 7 = 42$)
- OBRAČANJE ŠTEVIL (5×6 ; 6×5)
- UČENJE DVEH ALI TREH KRITIČNIH števil, ko pozabi le nekatere (ponavljanje nekaj računov – napisi na steni, samolepilni lističi ...)
- RAZLIČEN MATERIAL – veliko lahko sami izdelate ali pa si otrok pripravi sam

PRIPOROČILA:

- *VZAMITE SI ČAS – bodite z otrokom*
- *DELAJTE SPROTI – ne odlagajte, ker se delo nakopiči*
- *UGOTOVITE KAKŠEN TIP JE OTROK (vizualni, slušni, gibalni)*
- *POMAGAJTE*
- *SPODBUJAJTE*
- *POHVALITE NAPREDEK*
- *USTAVARJALNO IŠČITE NAJBOLJŠI NAČIN*
- *VPRAŠAJTE V ŠOLI IN POVEJTE UČITELJU USPEŠEN NAČIN*
- *VZAMITE PRIMERE IZ ŽIVLJENJA*

DIDAKTIČNI MATERIALI:

- **DIDAKTIČNI MATERIAL CREATIVE ACTIVE -**

https://www.google.si/search?q=Creative+active&biw=1280&bih=865&source=Inms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwid_qnBsd3QAhUD2GMKHUmADsQ_AUIBigB#tbm=isch&q=didakti%C4%8Dni+material+Creative+active

- **UČILA JEČNIK:**

<http://www.jecnik.si/?oddelek=2&NazivOddelka=Table%20za%20pouk%20matematike&pododdelek=65>

- **PALETT DIE SPECTRA LERN PALETTE:**

[1280&bih=865&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0ahUKEwixwb-Dtt3QAhVL7h0KHemaC-UQsAQIGA#tbm=isch&q=PALETT+DIE+SPECTRA+LERNPALETTE&imgdii=AM9k8MJ281NUGM%3A%3BAM9k8MJ281NUGM%3A%3BnIPbsf-2H3mkLM%3A&imgc=AM9k8MJ281NUGM%3A](https://www.google.si/search?q=palette+die+spectra+lern+palette&biw=1280&bih=865&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0ahUKEwixwb-Dtt3QAhVL7h0KHemaC-UQsAQIGA#tbm=isch&q=PALETT+DIE+SPECTRA+LERNPALETTE&imgdii=AM9k8MJ281NUGM%3A%3BAM9k8MJ281NUGM%3A%3BnIPbsf-2H3mkLM%3A&imgc=AM9k8MJ281NUGM%3A)

- **LOGICO MAXIMO:**

<https://www.google.si/search?q=logico+maximo&biw=1280&bih=865&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0ahUKEwixwb-Dtt3QAhVL7h0KHemaC-UQsAQIGA>

INTERNETNE STRANI ZA POŠTEVANKO

- http://www.zupca.net/evina_soba/naloge/matematika2_index.htm
- <http://www.e-um.si/>
- <http://www2.arnes.si/~vzagar/pouk/vzxPostv.htm>
- <http://www2.arnes.si/~mkopas/postevankadril.htm>
- <http://www.otrokoskop.si/main/cat/71>
- <http://uciteljska.net/kvizi/HotPot/Postevanka/1a.htm>
- <http://www.mojvideo.com/video-ce-ti-postevanka-ne-gre/31d5c362f0d7860945b8>
- http://www.otroci.org/body_ucni-listi-za-tretji-razred.html
- <http://devetka.net/index.php?r=-1&p=30&t=793&n=-1>
- <http://www.davorin.net/postevanka/1tablica.htm>
- <http://www.bistreglave.com/si/kvizi/2427/igra.html>
- <http://www.smartygames.com/igre/math/mulMath.html>
- <http://multiplication.com/>
- <http://www.igre365.com/igre/miselne-igre/multiplication-station.php>
- <http://www.ixl.com/promo?partner=google&phrase=Search%20-%20multiplication%20%2F%20games&gclid=CMGUxLPakqwCFUKIDgodAX71lg>
- ... (v www.google.com vpišeš: **poštevanka** ali **multiplication** in raziskuješ ...)

mag. Milena Pačnik, prof.def.

PREDPISALNE SPRETNOSTI

Cilji:

- Predstaviti kaj vpliva na uspešno učno delo?
- Poudariti zakonitosti naravnega gibanja in razvoja grafomotorike.

Kaj je dobro vedeti, ko vaš otrok postane učenec/učenka?

- ✓ Da je to za otroka čas poln pričakovanj.
- ✓ Da je to čas velikih sprememb.
- ✓ Da čas pravljic še ni minil.
- ✓ Da so najboljši zgledi starši in učitelji.
- ✓ Da otrok računa na vašo pomoč.
- ✓ Da moramo pohvaliti, ko mu uspe.
- ✓ Da otroku zaupamo, da zmore narediti sam in prevzeti odgovornost.
- ✓ Da otroku zagotovimo primeren prostor za učenje.
- ✓ Da moramo biti pozorni na pravilno držo telesa pri sedenju.
- ✓ Da moramo biti pozorni na pravilno držo svinčnika.
- ✓ Da so otroci različni in imajo različne sposobnosti, da so nekateri hitrejši, drugi bolj počasni.
- ✓ Da otrok med seboj ne primerjamo in ne primerjamo jih s sorojenci.
- ✓ Da so branje, pisanje in računanje zahtevne naloge.
- ✓ Da omejimo gledanje televizorja in igranje računalniških igric.
- ✓ Da je pomembno sodelovanje (starši, učitelji, strokovnjaki), saj si vsi prizadevamo za otrokov najboljši napredek.
- ✓ Da moramo biti strpni in dosledni.

GIBANJE

- ❖ Naravno gibanje - motorika: hoja, plazenje, plezanje, brcanje, ploskanje, skakanje po eni nogi, vrtenje,
- ❖ Koordinacija: križno gibanje rok in nog, vrtenje, guganje, hoja po robniku, po stebrih,
- ❖ Grafomotorika

GRAFOMOTRIKA – gibalna spretnost za pisanje

Vaje, ki vplivajo na izboljšanje razvoja grafomotorike

- ✓ Vaje sledenja z očmi.
- ✓ Risanje po različnih materialih (s prstmi, paličicami,...).
- ✓ Mešanje s kuhalnico.
- ✓ Razvrščanje drobnih predmetov.
- ✓ Pobiranje drobnih predmetov s palcem in kazalcem.
- ✓ Pregibanje in trganje papirja.
- ✓ Rezanje s škarjami.
- ✓ Nizanje na vrvico.
- ✓ Oblikovanje iz plastelina.
- ✓ Pretikanje in preprosto šivanje.
- ✓ Gnetenje testa.
- ✓ Sprostitutvena masaža.
- ✓ Razporejanje krožnikov, vilic, žlic in nožev na mizo.
- ✓ Brisanje mize in pohištva ter pospravljanje jedilnega pribora v predale.
- ✓ Razporejanje malih krožnikov v pomivalni stroj.
- ✓ ..

Priporočila, pripomočki

- ✓ Pravilna drža telesa pri pisanju (noge se dotikajo tal, naslon je v stiku s hrbtom, oči so oddaljene za dve pedi od zvezka).
- ✓ Pravilna drža pisala (triprstna drža).
- ✓ Primerna pisala (nekoliko debelejša, dobro je če so trikotna).
- ✓ Nastavki za pisala (za korekcijo nepravilne drža pisala).
- ✓ Prožno, sproščeno pisanje (razgibavanje roke: ramenski obroč, komolčni sklep, zapestje, prsti).

mag. Milena Pačnik, prof.def.

OD POSLUŠANJA DO BRANJA

Cilji:

- Starše ozavestiti o fazah branja
- Predstaviti težave pri branju in pripomočke.
- Predstaviti dobre pogoje za branje: kdaj, kje, kako, kaj.

UVOD

BRANJE JE ZA MOŽGANE, KOT TELOVADBA ZA TELO!

- ✓ JE ZAHTEVNA VEŠČINA
- ✓ ODVISNA OD BRALNE PRIPRAVLJENOSTI
- ✓ ZAHTEVA VELIKO VAJE

Branje je lahko:

- ✓ zabava, sprostitiv, veselje, uživanje
- ✓ napor, mučenje, sedenje in gledanje na uro, tudi jok strah, odpor

Otroke delimo na 3 bralne skupine:

- ✓ $\frac{1}{4}$ otrok bere z veseljem
- ✓ $\frac{1}{2}$ otrok bere vzporedno s šolskim programom
- ✓ $\frac{1}{4}$ otrok bere počasneje ali ima težave

FAZE BRANJA

- ✓ GOVORNO SPORAZUMEVANJE
- ✓ ČRKOVANJE (M – A – M – A)
- ✓ ZLOGOVANJE (MA – MA)
- ✓ BRANJE BESED, POVEDI (VEZANO - M M M M M A A A A A M M M M M A A A A A)
- ✓ AVTOMATIZIRANO BRANJE
- ✓ BRANJE Z RAZUMEVANJEM
- ✓ FUNKCIONALNA PISMENOST

TEŽAVE PRI BRANJU

- ✓ ČRKUJE (tistih, ki so že prej začeli brati)
- ✓ ZLOGUJE
- ✓ NAPAČNA IZGOVARJA GLASOVE (mmm, sssss)
- ✓ TEŽKO ALI NE MORE SLEDITI Z OČMI, GLEDA PREBLIZU
- ✓ BERE PREHITRO– NENATANČNO IZGOVARJA GLASOVE
- ✓ POLGLASNO IZGOVARJA (ustnice so pri miru)
- ✓ NEPRAVILNO DIHA, NI RITMA
- ✓ ZAMENJUJE VRSTNI RED ČRK, GLASOV,
- ✓ PRESKAKUJE VRSTICE
- ✓ MENJAVA ČRKE (B-D, K-G, A-O, M-N)
- ✓ TEŽKO ZVEŽE SOGLASNIKE: sp, st, vt,...
- ✓ IZPUŠČA ČRKE, ZLOGUJE, MALIČI
- ✓ V BESEDILU SE VRAČA NAZAJ
- ✓ BERE NESMISELNO, NE UPOŠTEVA LOČILA, BERE I (u)
- ✓ NAPAČNO NAGLAŠA
- ✓ DALJŠE BESEDE BERE PO DELIH
- ✓ SE ZATIKA PRI NEZNANIH BESEDAH
- ✓ NE RAZUME PREBRANO
- ✓ IMA KRATKO POZORNOST
- ✓ NI MOTIVIRAN ZA BRANJE

KAKO POMAGATI?

- ✓ biti potrpežljivi
- ✓ sprejeti otroka in ga razumeti, da ima težave
- ✓ pokazati mu pripravljenost, da mu pomagata
- ✓ ga motivirati z igro
- ✓ biti mu v oporo in pomoč (sedeti z njim)
- ✓ skupno brati knjige
- ✓ otroka pri branju vedno pohvaliti
- ✓ neznane tekste mu preberete starši
- ✓ večkrat branje istih tekstov
- ✓ pri branju ga čim manj popravljamo, da ga ne zmedemo
- ✓ otrok, ki preveč hiti, ga poskusimo ustaviti, s pokrivanjem besedila (kartonček z okencem)
- ✓ upočasnimo ga lahko tudi tako, da obrnemo knjigo – otrok bere počasneje in natančno

PRIPOMOČKI

- ✓ POBARVAN PRST
- ✓ BRALNO RAVNILCE
- ✓ BRALNO KAZALO
- ✓ BRALNO OKNO
- ✓ FRNIKULE
- ✓ ČRTICE

DOBRI POGOJI ZA BRANJE

KDAJ NAJ BERE?

- ✓ ko ga za branje najlažje pripravimo (ne po prepiru...)
- ✓ upoštevajte dobre in slabe dneve –ko ima dober dan, naj naredi več.
- ✓ starši otroku še veliko berite

KJE NAJ BERE?

- ✓ bralni kotiček (zofa, sproščen prostor,...)
- ✓ bralne blazine (lahko jih prinesejo tudi v šolo)
- ✓ preproga za branje
- ✓ mirna glasba iz ozadja (klasika)
- ✓ prostor, kjer se bo dobro, varno in sproščeno počuti
- ✓ knjižnica – skupaj gremo v knjižnico, pogledamo knjige, preberemo,..

KAKO DOLGO NAJ BERE?

Dogovor: časovna omejitev ali vsebinska izbira/določitev

- ✓ otroci s težavami naj berejo **manj** (pokažemo, da bo prebral od tu do tu, eno vrstico, odstavek)
- ✓ pozorni, da ne zahtevamo preveč
- ✓ stalno

KAJ NAJ BERE?

- ✓ primerno knjigo
- ✓ to kar izbere sam – si ogleduje ali bere
- ✓ to kar ga zanima in je prezahtevno – mu berite vi
- ✓ dajte mu priložnost, da zbira, se orientira v knjižnici,

mag. Milena Pačnik, prof.def.

OD IGRANJA DO BRANJA

Cilji:

- Starše ozavestit, da je igra še pomemben čas otroka ob vstopu v šolo
- Predstaviti, da je otrok sposoben, da poskrbi za učno delo sam
- Predstaviti primerne učne pogoje
- Predstaviti, da je opismenjevanje kompleksna faza, ki potrebuje pomoč starša

OTROK OB VSTOPU V ŠOLO...

ZAUPAJMO, DA ZMORE SAM

- ▶ nositi torbo, se obuti, obleči, pripraviti torbo, pospraviti mizo, opraviiti zadolžitev, vprašati za pomoč,...

POSTOPNO SE ORIENTIRA

- ▶ Na sebi, drugem, mizi, v zvezku in v okolju.

VELIKO SE GIBLJE

- ▶ V naravi, plezanje, plazenje, skakanje,...
- ▶ Koordinacija

PRIMEREN UČNI PROSTOR

- ▶ Miren prostor.
- ▶ Na mizi le potrebne stvari.
- ▶ Dovolj svetlobe.
- ▶ Urejena pisala.
- ▶ Ni računalnika in ne mobitela.
- ▶ Biti ob otroku.
- ▶ Pripravljena torba.

OPISMENJEVANJE

KAJ VPLIVA NA BRALNI USPEH?

- ▶ gibanje oči

- ▶ slušno razlikovanje
- ▶ vidno razlikovanje
- ▶ znane in neznane besede
- ▶ razsvetljava pri branju
- ▶ prostor branja
- ▶ razpoloženje otroka
- ▶ splošne in specifične sposobnosti otroka
- ▶ interes

AKTIVNO PREŽIVLJATI PROSTI ČAS Z OTROKOM

- ▶ Igranje.
- ▶ Omejeno delo na računalnik.
- ▶ Branje in poslušanje zgodbic, pravljic.
- ▶ Pogovarjanje.
- ▶ Gibanje.
- ▶ Opravljanje dela, odgovornosti v družini.

mag. Milena Pačnik, prof.def.

DRUGAČNOST BOGATI

Cilj:

- Sproščeno spoznavanje med seboj
- Utrjevanje medsebojnih odnosov
- Vsak je drugačen
- Empatija – uživljanje v drugega – izkusiti omejenost vida in invalidnost
- Prepoznati načine kako lahko pomagam drugemu
- Prepoznati, da je drugačnost bogastvo

POTEK

1. POSTAVI SE...

- po velikosti – od največjega do najmanjšega
- po mesecu rojstva – od januarja do decembra
- po številki čevljev – od najmanjše do največje
- po dolžini las – od najdaljših do najkrajših
- po dnevu rojstva – od 1 do 31

Kaj dobrega zna, dela, tvoj levi soseda? Napiši na list

2. V ŠTIRI PROSTORE

- a. katere predmete imaš najraje: SLJ, MAT, NAR, DRU
- b. katere vzgoje predmete imaš najraje: GUM, LUM, TIT, ŠPO
- c. kaj najpogosteje počneš v prostem času: se voziš s skirojem, rolko; igraš nogomet, odbojko; greš na sprehod, tečeš; igraš namizni tenis.
- d. kaj najpogosteje delate kot družina: igrate namizne igre, greste skupaj na sprehod, igrate igrico na računalnik, gledate televizijo,

3. PESEM in PLES: Zoplešimo lapata

4. RAZLIČNOST: Branje knjige: Čisto poseben levček Leon – ali smo vsi enaki? Ali se lahko enako učimo? Ali si lahko pomagamo? Kako? Na kaj moramo paziti – da drugega ne užalimo? Iščimo dobro v drugem?

5. VOZLANJE: sodelovanje je bogastvo: stojimo v krogu, mižimo, stopimo v sredino in najde vsak drugo roko in se primejo. Poskusite se odvozlati- Roke se ne smejo izpustiti.

6. TELEFON: v krogu potuje kontakt in se vrne izvoru. Drugi krog potuje impulz miže.

7. O SLEPOTI: Kakšno čutilo je oko? Kaj zaznavamo z očmi? Ali vsi vidimo? Kaj pomaga tistim, ki ne vidijo, da vendar vidijo....? Ali ljudje, ki so slepi lahko živijo?

Kako jim pristopimo, pomagamo? Vprašamo, če lahko kaj pomagamo. Ponudimo roko, da se oni primejo. Ponudimo jim vodenje s prijemom za roko oziroma z dotikom na ramo.

8. IZKUSTVENA METODA: IGRA SLEPEC. Razdelijo se v pare. Navodila. Nič ne govorim: Vodim slepca in mu z roko dam priložnost tipati, »opazovati okolje in poskrbim za VARNOST. Hodim korak pred njim, da bo vedel, kje so ovire.

REFLEKSIJA: Kako sem se počutil, ko sem vodil. Kako sem se počutil, ko sem bil voden.

9. PESEM IN PLES: V temnem gozdu volk je skrit – Rdeča kapica

10. O INVALIDNOSTI: biti brez nog... Kakšni so ti ljudje? S čim se premikajo? Kaj jim pomaga? Kje so ovire – v šoli, na cesti? Kako jim lahko mi pomagamo?

11. IZKUSTVENA METODA: SEDEČA ODBOJKA. Sedimo na riti in se pomikamo samo po riti ali nekoliko z rokami. Odbijamo žogo.

REFLEKSIJA: Kako sem se počutil? Kako lahko pomagam?
12. IGRA: Ali imaš rad svojega soseda

ZAKLJUČEK

ZAKLJUČNO VREDNOTENJE: Kaj mi je bilo najbolj všeč? Kaj sem spoznal? Na kaj bom pozoren, ko se bom srečal z različnostjo?

mag. Milena Pačnik, prof.def.